

Aalborg d. 7.1.2006

Dansklærerforeningen
Sektionen for Videregående Uddannelser
Rathsacksvej 7
1862 Frederiksberg C

Uddannelsesudvalget
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

I forbindelse med overvejelser over mulige måder at organisere danskfaget på i en ny læreruddannelse vil Sektionen for Videregående Uddannelser her i kort form argumentere for hvorfor vi ser den model som omtales som "Y-modellen" som den rigtige organisering i modsætning til et delt danskfag i hhv. begynder-/melletrin og mellem-/sluttrin. Sektionen mener endvidere at danskfagets fælles del kan knyttes til undervisningen på mellemtrinnet, og at denne fælles del skal være ens for alle studerende med dansk som linjefag.

Danskfaget indeholder en række faglige kundskaber og færdigheder samt en række fagdidaktiske kompetencer som er centrale for alle lærere at tilegne sig uanset om man skal undervise på begynder-, mellem- eller sluttrin.

Disse centrale faglige kerneområder udgør i helt kort form teoretisk viden om sprog og tekster i alle genrer og medier - både med henblik på at kunne analysere tekster og fremstille tekster. Yderligere må læreren have en grundlæggende viden om udvikling af elevernes læse- og skrivefærdigheder samt strategier for disse.

For at kunne kvalificere sig til at undervise og vejlede elever i kerneområderne, må den studerende have mulighed for at tilegne sig grundlæggende faglige kundskaber inden for relevante sprog-, læse-/skrive- og tekstteorier. Denne basisfaglighed er en helt afgørende forudsætning for at kunne undervise i sprog og tekster på de enkelte klassetrin. Den studerende skal altså bygge sine dansklærerkompetencer på grundig danskfaglig viden.

Herudover må den studerende tilegne sig en række centrale fagdidaktiske kompetencer. For at kunne undervise og vejlede i det danskfaglige kernestof, er det nødvendigt at læreren kan knytte den grundlæggende kernefaglighed til grundlæggende indholdsmæssige og fagmetodiske overvejelser over arbejdet med sprog og tekster - uanset klassetrin.

Disse to dele - det faglige og det fagdidaktiske kernestof - udgør således benet i "Y-modellen" og er dermed grundsubstanten (fælleselementerne) både for de lærere der skal undervise hhv. små og store elever. Derfor vil det være naturligt at danskfaget organiseres med udgangspunkt i en fælles del for alle studerende med det centrale kernestof om omdrejningspunkt.

Ser man på trinnål efter 6. klasse i Fælles mål, vil man lægge mærke til at disse danskfaglige kerneområder - som her er beskrevet - udgør en væsentlig del af den centrale faglighed på mellemtrinnet.

På mellemtrinnet skal der arbejdes med at analysere og fortolke tekster samt at producere sprog og tekster, mundtlige såvel som skriftlige i alle genrer og medier. Og der skal arbejdes med elevernes læseudvikling. Herved knytter en væsentlig del af basisfagligheden sig til indholdet i danskfagets mellemtrin, og det vil således være oplagt at de grundlæggende fagdidaktiske overvejelser i Y-modellens ben eksemplificeres med undervisningssituationer hentet fra mellemtrinnet.

Rigtig
Overvejer man endvidere danskfaget i et progressionsperspektiv, er det således centralt at anskue en specialisering i undervisning i hhv. begynder- og sluttrin som en overbygning i forhold til arbejdet med basisstoffet samt den fagdidaktiske eksemplifikation på mellemtrinnet. Fokus på elevernes læse-/skriveudvikling på begyndertrinnet kræver fx grundlæggende viden om sprog- (lingvistik), læse- og tekstteori og ligger derved naturligt i forlængelse af basis. Det samme gælder for udskolingsområdet som indeholder en udbygning af arbejdet med sprog og tekster samt en videreudvikling af fagmetodiske arbejdsmåder.

Med en eventuel deling af danskfaget i læreruddannelsen i to selvstændige fag som målretter sig mod undervisning i hhv. begynder-/mellemtrin og i mellem-/sluttrin, kan man frygte at der udvikles to helt adskilte danskfag, og det vil være meget uheldigt hvis kommende lærere møder to forskellige slags forståelser af danskfagets mellemtrin på seminariet. Det vil være uhensigtsmæssigt både i forhold til den daglige praksis i de enkelte fagteam på skolerne og ikke mindst i forhold til elevernes faglige udvikling og udbytte.

Sektionen for Videregående Uddannelser anbefaler således et samlet danskfag tilrettelagt som en Y-konstruktion med en fælles del for alle studerende med efterfølgende specialisering der sigter mod undervisning i hhv. begyndertrin og sluttrin.

Sektionen står til rådighed for yderligere synspunkter på danskfaget i ny læreruddannelse.

Med venlig hilsen

Merete Søndergaard
Formand for DanskLærerforeningens Sektion for Videregående Uddannelser